

CBUTO
191

NONȘALANȚA TERAPEUTICĂ

Sunt unele orașe – și nu neapărat dintre cele mai mici – atât de temeinic așipite literar încât lasă impresia că nici n-au de gând să se trezească vreodată. Apoi, cine știe din ce cauze, le apucă o bruscă frenezie recuperatorie și năvălesc în piața editorială cu o gașcă întreagă. Cam asta era situația Tîrgu Mureșului pînă acum cîțiva ani, cel puțin pe partea femeiască a poezilor. Nu că i-ar fi lipsit poetesele, dar cam toate care se manifestau rămîneau la nivelul „Cîntării României” sau al inimioarei în suferință. De cîțiva ani, însă – și nu mulți –, orașul s-a umplut de tinere poete; și încă de poete cu care se poate ieși în lume. Generația tînără e, aici, dacă nu exclusiv feminină (dar nici departe de a fi nu e), în orice caz dominantă eminent. E o mîină bună de poete care dau tonul liric, unele încă la prima carte, dar cîteva deja pe la a doua sau chiar a treia: Crista Bilciu, Zamfira Zamfirescu, Hristina Doroftei, Roxana Cotruș, Flavia Adam sunt cîteva dintre ele (sigur voi fi uitat pe careva). Ultima – deocamdată – venită în acest grupetto e Gabriela Feceoru, cu *Blister**-ul din acest an de la Cartea Românească. Nu e chiar inflație de poete tinere, dar consistența grupului începe să fie semnificativă.

Gabriela profesează biografismul nonșalant, rezumînd în epitome întreg traseul epic al propriei biografii, dar mai ales descîntînd de traumă; căci un memorial de traumă e confesiunea ei, un jurnal de marginalizare și excludere pe un fond afectiv rănit, dar pe care poeta îl expune cu o gramatică sentimentală aparent indiferentă, cu un fel de „străină gură”, în narațiuni „obiective”. Sublimarea traumei în nonșalanță (o nonșalanță ca terapie) e, firește, o modalitate de exorcizare a ei și, în același timp, un exercițiu de contrabandă afectivă: „sunt fiica vitregă,/ manechinul de plastic/ expus, încremenit. numai/ corindon, diamante și/ tantal. nimeni nu/ poate fi mai/ elegant. nimeni nu-și/ poate permite asemenea/ extravagante. într-adevăr îmi/ iubesc mama fiindcă/ prima dată s-a/ căsătorit cu tatăl/ meu. pe tata/ îl cheamă Constantin./ Constantin locuiește în/ orașul în care/ m-am născut. m-au/ numit Elena, înadins/ pentru ca eu/ și tata să/ avem o zi/ onomastică împreună. în/ copilărie îmi făceam/ lecțiile la lumina/ opaițului. mai tîrziu/ am întîlnit un/ băiat. trăia într-o/ casă cu mansardă./ și el își/ făcuse lecțiile în/ copilărie tot la/ lumina opaițului. uite/ a doua căsătorie/ a mamei, un video-mapping/ on the church's walls./ tare. eu sunt/ fiica vitregă, manechinul/

de plastic. mă numesc Elena, dar/ de acum, știu,/ mă veți striga/ blister” (*Blister*). E mereu și o pulbere psihanalizabilă împrăștiată printre versuri, dar destul de fină spre a nu fi mai mult decît o sugestie, o suavă indicație spre zona traumatizată. Dar de aici vin, regulat, poemele, chiar și cele care recompun un mozaic de secvențe anamnetice, un răboj al copilăriei. Trauma marginalizării e mereu activă, iradiantă: „...// mă duc acasă./ scîndura lipsă/ a gardului/ este sora mea vitregă/ familia mea/ e-n două familii” (*Stau pe scăunel în capătul uliței*). E obsesia care iese mereu la suprafață și care irigă poemele, indiferent de pretext: „...// între mine/ și mama/ stă un/ voal alb./ între mine/ și acest/ voal un/ alt voal” (*Ea spală*). Freatica traumei e în aparentă incongruență cu recitalul indiferent de notații, dar tocmai climatul insensibil al transcrierilor e mediul ei cel mai favorabil de relevare. Sunt însă și momente în care afecțiunea încălzește expresivitatea – deși Gabriela preferă, cu metodă, narația/descripția seacă a stărilor – și în care căldura ei se revarsă direct, oricît de scutită de sentimentalism: „.../tata m-aștepta acolo unde/ se așteaptă oamenii între ei. mi-am luat// biletu' și-am fugit să-l mai văd un pic. era slab/ de tot și-mi stătea în gît ceva ce avea gust/ de cărbune. lasă-mă să conduc roaba ta prăfuită/ nu preda casca și nici boneta de militar cu// ele mă jucam, mă deghizam. îți dai seama, eram/ tatăl meu” (*Un bilet*). Firave linii oedipiene, de acest fel, sunt trase și prin alte poeme, ținîndu-le mai pe toate în preajma unui complex tensi-onat, dar refrigerat.

Împărțit, nu fără rost, în două secțiuni (prima – *ellaOne* – alcătuită din secvențe biografiste, a doua – *Start Rec* – refăcînd prin deconstrucție monografia unei idile eșuate), volumul practică și o premeditată alternanță scripturală. Versurile cu respirație alternează cu niște poeme-stalactite, cu scriitura hieratizată, verticalizată, asemenea unui rozariu de nominale. E un mod de a ascetiza dicțiunea și, în același timp, de a rarefia insinuanța angoasantă. Dar o presiune angoasantă se străvede mai pretutindeni în partea a doua în sintaxa frîntă, cu suspendări și dezarticulări, aproape spasmatică, și-n stilistica de oralități menite să contrasteze tocmai consistența traumaticelor (și, firește, făcînd exact inversul). Un debut cu tupeu rafinat, pe scurt.

*Gabriela Feceoru, *Blister*, Editura Cartea Românească, Pitești, 2017